

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти
«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»**

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

14 квітня 2023 року

Біла Церква

2023

УДК 378-053.6:63:001:636.09(063)

Молодь – аграрній науці і виробництву. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (Біла Церква, 14 квітня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 211 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Зубченко В.В., канд. екон. наук, доцент.
Власенко С.А., д-р вет. наук, професор.
Шаганенко Р.В., канд. вет. наук, доцент.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, доцент.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (14 квітня 2023 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

©БНАУ

Романовським, знаходили подвійні грушоподібні бабезії, з'єднані під гострим кутом і розташовані в центрі еритроцита. За результатів мікроскопії мазків крові, встановлювали: рівень паразитемії (відношення 198 числа інвазованих бабезій еритроцитів до їх загального кількості в полі зору мікроскопа, в%). Найбільш високий рівень паразитемії – від 23 до 30%, встановлений в квітні, травні у 10,6% собак з вираженими симптомами бабезіозу при високому ступені тяжкості перебігу хвороби. У решти 82,1% тварин навесні при легкому ступені захворювання рівень паразитемії становить від 2,7 до 7%. У різні роки досліджень показники рівня паразитемії у собак аналогічно корелювали зі ступенем тяжкості бабезіозу. Восени випадки захворювання собак на бабезіоз характеризувалися переважно легким і середнім ступенем тяжкості при рівні паразитемії – від 2 до 20%. Отже, важка форма бабезіозу встановлена навесні (квітень, травень) при показниках паразитемії від 23 до 30%, а легкий і середній ступень тяжкості при рівні паразитемії від 2 до 20% – восени.

Висновки. В період 2020–2021 років, за даними приватної ветеринарної клініки «Алден вет» м. Київ відмічається сезонність у захворюваності собак на бабезіоз. Пік бабезіозної інвазії собак припадає на травень і вересень, при цьому молоді тварини є більш уразливі. Важка форма бабезіозу встановлена навесні (квітень, травень) при показниках паразитемії від 23 до 30%, а легкий і середній ступень тяжкості при рівні паразитемії від 2 до 20% – восени.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дуда Ю. В., Кунева Л. В., Христян О. В. Показники білкового обміну кролів за пасалуруозної інвазії. Науково-технічний бюлетень Науково-дослідного центру біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. 2017. Т. 5. № 1. С. 93–96.
2. Марчук М.М., Заїка Ю.Ю., Дуда Ю.В., Корейба Л.В. Поширення хвороб заразної та незаразної етіології серед собак розплідника «Звездное счастье» Криворізького району. Сучасний стан і перспективи розвитку аграрного сектору України: тези доповідей II Всеукраїнської наук.-практ. конф. ДДАЕУ, 2017. С. 77–80.
3. Прус М.П. Клінічні ознаки, морфологічні та біохімічні зміни крові собак, хворих на бабезіоз. Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. Вип. 16. Біла Церква, 2001. С. 151–157.
4. Прус М., Семенко О. Бабезіоз собак. Мир ветеринарії. Ч. 1. 2011. № 1. С. 10–23.
5. Iguchi, A., Shiranaga, N., Matsui, A., Hikasa, Y. Efficacy of Malarone® in dogs naturally infected with *Babesia gibsoni*. Journal of Veterinary Medical Science. 2014. 76(9). P. 1291–1295.
6. High prevalence of small *Babesia* species in canines of Kerala, South India/ K.J. Jain et al. Veterinary World, 2017. 10(11). P. 1319–1323.
7. Прус М.П. Деякі питання епізоотології бабезіозу собак за даними ветеринарної клініки „Фауна-сервіс”. Вісник БДАУ. Біла Церква, 2008. Вип. 11. С. 100–103.
8. Прус М. П. Бабезіоз собак (епізоотологія, патогенез та заходи боротьби): автореф. дис. ... докт. вет. наук: спец. 16.00.11. НУБіП України. Київ: 2006. 39 с.
9. Прус М.П., Галат В.Ф., Козачок В.С., Дідаш К.В., Краснянчук І.В., Семенко О.В. Епізоотична ситуація щодо бабезіозу собак у деяких містах України. Тези доп. 2-ї конф. проф.-викл. складу і аспірантів ННІВМЯБПАПК. К., 2007. С. 58.

УДК 636.1.09:616.995.132:615.284

КАРАСЬ Б.П., магістрант

Науковий керівник – **ШАГАНЕНКО В.С., ШАГАНЕНКО Р.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

АНТИГЕЛЬМІНТНА ЕФЕКТИВНІСТЬ

ПАСТИ «ЕКВІВЕРМ» ЗА НЕМАТОДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ КОНЕЙ

У тезах висвітлено поширення нематодозної інвазії у коней у господарстві «Зелена долина» с. Тиманівка Тульчинського району Вінницької області. На основі копрологічного дослідження встановлено наявність стронгілідозної та параскарозної інвазії у коней даного господарства. Доведено 100 % фармакотерапевтичну ефективність препарату «Еквіверм» за одноразового застосування коням, уражених кишковими нематодозами.

Ключові слова: стронгілідоз, параскарозу, коні, дегельмінтизація.

Серед ендопаразитів коней першість у списку займають кишкові нематоди. Найпоширенішими нематодами у коней є стронгіліди родини Strongylida, параскариси – *Parascaris equorum* паразитичні нематоди - *Parascaris equorum*, оксіури – *Oxyuris equi* та стронгілоїдеси – *Strongyloides westeri*. За даними літератури, майже 100% коней вражаються стронгілоїдозами органів травлення, чії збудники належать до двох основних родин Strongylidae та Cyathostomidae. За даними дослідників, переважаючими видами *Strongylus* в межах України є *Strongylus vulgaris* (EI - 29,3%), *S. equinus* (EI - 17,1%), *S. edentatus* (EI - 12,2%).

Головним способом боротьби з кишковими нематодами коней та їх профілактики є застосування протипаразитарних засобів (Березовський, 2000). Найчастіше у конярстві використовуються антигельмінтики трьох фармакологічних груп: бензімідазолів (фенбендазол, мебендазол, альбендазол, оксibenдазол), тетрагідропіримідинів (пірантел, морантел) і макроциклічних лактонів (івермектини, моксидин). Всі ці групи протипаразитарних препаратів мають широкий спектр дії щодо згубного впливу на гельмінти травного каналу і застосовуються в традиційних схемах дегельмінтизації коней [1, с. 27-28].

При цьому останнім часом зареєстрована резистентність нематод до найпопулярніших антигельмінтиків, зокрема, таких як групи бензімідазолу та пірантелу, а до івермектинів не виявлено, незважаючи на більш ніж двадцятирічний період застосування [2, с. 12].

Враховуючи вище зазначене, перед нами було поставлено за мету вивчити поширення паразитозів коней в господарстві «Зелена долина» с. Тиманівка Тульчинського району Вінницької області у різних вікових категорій тварин. Антигельмінтну ефективність препарату «Еквіверм» (діючі речовини івермектину та празиквантел) на основі результатів гельмінтоооскопічного дослідження.

Матеріали та методи досліджень. Вивчення поширення гельмінтозів у господарстві проводили шляхом дослідження проб фекалій від коней всіх вікових груп комбінованим методом стандартизованим Г.О. Котельніковим та В.М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3. Загальна кількість коней, яких проводили дослідження становила 24 тварини.

Результати досліджень та їх обговорення. За результатами копрологічного дослідження було виявлено збудників стронгілодозної інвазії у 16 тварин із 24, при цьому екстенсивність інвазії склала 66,6 % інтенсивність – 74,0 еземпляра яєць у 3-х краплинах флотажної рідини. Окрім збудників стронгілодозу виявляли збудників параскарозу, які були наявні у пробах фекалій 12 коней із 24. При цьому, цьому екстенсивність інвазії склала 50 %, а інтенсивність – 21,6 еземпляра яєць у 3-х краплинах флотажної рідини. Найвищий відсоток ураження стронгілідами відмічали у коней 3-8 річного віку, а параскарисами – у лошат до річного віку.

В уражених кишковими нематодами коней відмічали пригнічення загального стану, схуднення, погіршення стану волосяного покриву, в'ялість та сонливість. У деяких тварин виявляли коліки, що є характерною ознакою деляфондіозу.

З лікувальною метою коням за стронгілодозної та змішаної нематодозної (стронгіліди та параскариси) інвазії застосовували антигельмінтну пасту «Еквіверм» (діючі речовини івермектин та празиквантел). Антигельмінтну ефективність препарату визначали за результатами гельмінтоооскопічного дослідження.

Івермектин, що входить до складу пасти є макроциклічним лактоном, який, посилюючи вироблення нейромедіатора гальмування - гамма-аміномасляної кислоти, порушує передачу нервових імпульсів у паразитів, що призводить до їх паралічу і загибелі. Препарат має широкий спектр протипаразитарної дії, згубно діє на нематод, личинки оводів, збудників саркоптоїдозів і ентомозів тварин.

Празиквантел – похідна сполука хіноліну. Підвищує проникність клітинних мембран для іонів кальцію у цестод і трематод, що призводить до генералізованого скорочення м'язів, паралічу гельмінтів та їхньої загибелі. Викликає вакуолізацію та пошкодження епітелію паразитів, в результаті вони стають чутливими до ферментів шлунково-кишкового тракту.

Коням, усіх вікових груп, в фекаліях яких було виявлено яйця стронгілід та яйця стронгілід і параскарисів, задавали пасту Еквіверм у дозі 1 мл на 100 кг маси тіла, вранці перодально на корінь язика, одноразово.

Через 7 діб після дегельмінтизації знову відбирали проби фекалій для гелмінто-овоскопічного дослідження та визначення фармакотерапевтичної ефективності препарату. При цьому не було виявлено у полі зору мікроскопа яєць даних гелмінтозів, що дозволяє підтвердити 100 % ефективність пасти Еквіверм за нематодозної інвазії у коней.

Висновок. Таким чином, еквіверм може бути показаним для застосування конем при змішаній нематодозній інвазії за різних вікових категорій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Порівняльна ефективність антигельмінтних препаратів для лікування коней за стронгілідозу / Т.І. Бахур та ін. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць. 2017. В. 35. Ч. 2. Т. 2. Ветеринарні науки. С. 27–31.

2. Лазоренко Л.М., Негреба Ю.В., Лазоренко Л.Н. Поширення паразитозів органів травлення коней у сезонному та віковому аспектах. Вісник Сумського національного аграрного університету. В. 1-2. (44-45). 2019. С. 10–15.

УДК 636.4.09:616.995.132:615.28

АСЛАНЯН С.А., студентка

Науковий керівник – АВРАМЕНКО Н.В., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ МАКРОЦИКЛІЧНИХ ЛАКТОНІВ ЗА АСКАРОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СВИНЕЙ

Поширення аскарозу серед нематодозів має місце у різних господарствах України. При проведенні лікування та профілактики використовують різні за хімічною природою антигельмітики. Для цього рекомендуються і сучасні препарати групи макроциклічних лактонів. Серед них значне місце займають похідні івермектину.

Ключові слова: Кишкові нематодози свиней, аскароз, антигельмітики макроліди: 1% розчини івермектину, нововерму та дорамектин.

Актуальність теми: Кишкові нематодози свиней, зокрема аскароз, часто зустрічається у господарствах різних форм власності. Хвороба завдає свинарству великих збитків, внаслідок відставання у рості і розвитку поросят. Крім того за неї знижується м'ясна продуктивність підсвинків.

Ефективність проведення протипаразитарних заходів залежить від своєчасної і правильної профілактики хвороби та раціонального застосування антигельмінтних речовин. Так, препарати групи макроциклічних лактонів максимально адаптовані до умов годівлі, утримання та експлуатації свиней у господарствах України. Вони представлені лікарськими формами із вмістом різної кількості діючої речовини, що впливає на їх ефективність. Тому вивчення антигельмінтиківмакролідів, таких як івермектин 1%, нововерм та дорамектин є досить актуальним питанням сьогодення.

Обґрунтування теми: Ефективність боротьби з гелмінтозами пов'язана з багатьма труднощами. Залишається проблемою знищення аскарисів на всіх фазах їхнього життєвого циклу. Ефективними вважаються препарати, які знищують 95–100% статевозрілих паразитів та їх личинок в організмі тварини. Особливе місце серед засобів боротьби з гелмінтозами займає група препаратів, похідних макроциклічних лактонів. Залежно від виробника чи лікарської форми, вони містять різну кількість діючої сполуки. Це може впливати на їх ефективність. Крім того, різні умови утримання тварин змінюють чутливість паразитів до конкретних препаратів.

Метою даної роботи було: Порівняння ефективності івермектину 1%, нововерму та дорамектину за аскарозусвиней ТОВ «Золотоніський Бекон» Черкаської області.